

For arbejderklassens enhed i kampen mod storkapitalen

Manifest fra Danmarks kommunistiske Parti

Landsmøde

22.-23. juni 1974

(elektronisk reprint efter:

PROGRAMSAMLING. Udtalelser, erklæringer og programmer vedtaget på Danmarks kommunistiske Partis kongresser, landskonferencer og landsmøder. 1952-1974.

Forlaget Tiden 1975)

Et handlingsprogram i kampen mod storkapitalen.....	2
Skattebyrden må lægges om	2
Kamp mod prisstigningsbølgen.....	2
Arbejdsløshed skal forhindres.....	3
Indgreb mod monopolerne	3
Kapitalværdistigninger skal Inddrages	3
Boligen er en menneskeret	3
Aktiv social tryghedspolitik	3
Kvindernes ligeberettigelse	4
Sikring af retten til uddannelse.....	4
Demokratisk kulturpolitik.....	4
Miljø-sikring.....	4
Militærudgifterne må væk.....	4
Selvstændig dansk udenrigspolitik	4
Demokratisk indflydelse for de arbejdende	5
Videre frem for et nyt samfund — for fred og socialisme.....	5
Kampen mod Imperialismen	5
Kampen for fred og demokrati.....	6
Vi må bryde storkapitalens magt over Danmark	6
For samling af det arbejdende folks kræfter	6

Vi lever i en forandringens tid. Meget, som før syntes fast og urokkeligt, bryder sammen. Flere og flere forstår, at et nyt samfund er nødvendigt.

Det er kapitalismens system, der er i krise. Skønt monopolerne har samlet umådelig magt på deres hænder, evner de ikke at styre deres eget system. Det rystes af inflation og handelskrige, af valuta- og energikriser, og nu også af produktions- og arbejdsløshedskriser. Dets politiske ledelse præges af indre magtstrid. Krisen breder sig også i dets ideologi. Det bliver mere og mere åbenlyst, at det er de kapitalistiske samfundsforhold, der forhindrer, at vor tids vældige produktive kræfter bruges til at sikre folkene tryghed og mulighed for at udfolde sig som mennesker.

Derfor breder der sig i folkene en uro og søgen efter nye veje. Af den udvikles omfattende demokratiske bevægelser, som retter sig imod storkapitalens magt. Magthaverne prøver at imødegå dem ved at udhule eller ophæve demokratiske rettigheder og ved at søge de folkelige bevægelser ledet ud i forvirring og frugtesløshed.

I en sådan tid kaldes der fremfor alt på arbejderklassen som den kraft, der kan føre samfundet frem ad nye baner. Den socialistiske arbejderbevægelse kan og må give alle dem, der søger nye veje, svar på, hvor og hvordan der nu må sættes ind.

Også i Danmark befinder det kapitalistiske samfund sig i alvorlig krise, økonomisk såvel som politisk. Storkapitalen søger at vælte krisens byrder over på arbejderklassen, på funktionærer og andre arbejdende lag i by og på land, på mindre næringsdrivende og på de svage stillede

i samfundet — de unge og de gamle. En sådan politik er i bund og grund udemokratisk, ja en udfordring til demokratiet.

Hvad skal der gøres?

Det først fornødne er at samle kræfterne til *forsvar for det arbejdende folks interesser*, I fælles front må vi sætte os i respekt overfor den storkapital, som er den herskende klasse i Danmark. Det må være slut med den eftergivenhed, som kun opmuntrer magthaverne til fortsat at holde folket for nar med falske løfter og foranstaltninger, som gør ondt værre.

De må imødegås gennem *fælles aktioner* for krav, som samlet bliver et *handlingsprogram mod storkapitalen*. Det er betingelsen for at opnå et politisk skifte i Danmark, så der tages hensyn til folkets interesser og krav.

Kommunisterne retter en opfordring til alle arbejderbevægelsens faglige og politiske organisationer, til lærlingenes og alle uddannelsessøgendes organisationer, til alle, som bærer byrderne i samfundet, om at finde sammen i fælles optræden over for de spørgsmål, som nu trænger sig på. Vi forelægger vore forslag til drøftelse, ligesom vi er parate til at diskutere andres. Det, som skal opnås, er, at det arbejdende folk gennem sin kæmpende enhed gør sig til en virksom magt i samfundet.

Et handlingsprogram i kampen mod storkapitalen

Inflation, arbejdsløshed og skatteplyndring er de byrder, som tungest hviler på arbejdende menneskers tilværelse. De er frugter af den økonomiske politik, som storkapitalen har sat igennem. Derfor skal regningen sendes til monopolerne, arbejdsgiverne og spekulanterne. Med dette formål foreslår kommunisterne et sæt af foranstaltninger, som letter det arbejdende folk for krisens byrder og sikrer det rettigheder i kampen for at ændre magten i samfundet.

Mod statsstøtten til monopolerne

Det må være slut med, at der af statskassen øses milliardbeløb til direkte støtte for storkapitalen. De skjulte tilskud til storkapitalen gennem de ekstraordinære afskrivningsregler o. lign., må standses. Vi må forhindre, at der foræres storfinansens store spekulationsgevinster, som det f. eks. skete under "energikrisen", eller under dække af "egnsudvikling". Ved at gøre dette, frigøres der betydelige midler, som kan anvendes til at lette den arbejdende befolknings kår.

Skattebyrden må lægges om

Monopolerne og velhaverne skal ikke længere kunne unddrage sig at yde deres hovedpart til statens indtægter. En ny skattepolitik skal hårdt og effektivt ramme de 17 milliarder kr., som storkapitalen alene sidste år ikke blev beskattet for. Skjulte midler må fremdrages bl.a. ved, at pengeinstitutterne fremlægger kontoopgørelser, samt at der pålægges dem såvel som revisorer og sagførere pligt til at indberette om klienters kapitalforhold.

Der kan og skal således sikres en skattefri bundgrænse på 30.000 kr. og en mere progressiv skatteskala, også for kommunale skatter. Folke- og invalidepensionister, den arbejdende og studerende ungdom og ligestillede gøres på den måde skattefri. Madmomsen skal helt væk, ligesom andre afgifter på livsfornødenheder fjernes.

Kamp mod prisstigningsbølgen

Inflation og dyrtid er blevet en hovedmetode til at udsuge det arbejdende folk. I 1973 steg alene fødevarer med 18 pct., for en stor del organiseret gennem EF. Prisstop og priskontrol må sættes ind mod dyrtiden. Der må lægges bånd på kapitalisternes prisforhøjelser gennem en dyrtidsordning, som giver fuld og øjeblikkelig godtgørelse. Lønningernes købekraft gøres værdifast gennem et pristalssystem, som indbefatter skatter og afgifter. Uddannelsesstøtte og sociale ydelser reguleres efter samme princip. Demokratisk kontrol med import, eksport og kapitalbevægelser til og fra udlandet er nødvendig for at bekæmpe inflationen. Så længe monopolerne har fuld handlefrihed til valutaspekulation og unødigt import, vil underskuddet på betalingsbalancen fortsætte, kronens værdi forringes og vi får påført yderligere prisstigninger. Den arbejdende befolkning, som skaber langt større værdier, end den får mulighed for at for-

bruge, skal ikke betale for det betalings-underskud, som skyldes monopolernes manipulationer.

Arbejdsløshed skal forhindres

Et første skridt er omgående ophævelse af bygge- og anlægsstoppet. Boligforligets bevidste nedskæring af byggeriet må brydes. Der er brug nok for boliger og institutioner, og byggeriet er en nøgleindustri af betydning for hele beskæftigelsen.

Forbrugsbegrænsningens politik betyder både nedskæring og arbejdsløshed. Den må forhindres. Udvidelse af de arbejdendes købekraft sætter også gang i beskæftigelsen. På den måde må arbejdsløsheden, bekæmpes. Regeringsforanstaltninger og EF-direktiver, som betyder nedlæggelse af danske virksomheder, må afvises.

Arbejdsløshedslovgivningen må forbedres, så de arbejdsløse holdes skadesløse for kapitalismens krise, 26 ugers bestemmelsen ophæves.

Indgreb mod monopolerne

En demokratisk økonomisk politik kræver kontrol med monopolerne. Derfor må der sættes ind for at nationalisere banker og forsikringsselskaber, oliemonopoler, byggematerialetruster og medicinalindustrien. Samfundet overtager al energiforsyning, som drives under ansvar overfor folkevalgte organer. Energipolitikken skal bestemmes af befolkningens behov og ikke af monopolernes profitbehov, som øver afpresning overfor forbrugerne og tilsidesætter sikkerhedshensyn. Dette gælder i særdeleshed Nordsø-soklens olie og gas, Grønlands naturrigdomme og nye energikilder som atomkraft.

Kapitalværdistigninger skal Inddrages

De var sidste år 60 milliarder kr. Spekulationen i jord og fast ejendom skal standses gennem en overgangsordning, der indefryser alle værdistigninger og umuliggør låntagning, der ikke har til formål at udvide eller ombygge. Der må sættes ind for, at det offentlige overtager al jord i Danmark.

Boligen er en menneskeret

Boligforligets lejeforhøjelser samt nedskæring og fordyrelse af byggeriet har skabt en ny boligkrise. Derfor må kræfterne samles om at sprænge forliget. I stedet må der lægges om til en social boligpolitik.

Al jord til boligformål overtages af stat og kommune, som derefter lejer den ud til boligformål. Alt udlejningsbyggeri, også af kollegier, skal opføres af de sociale boligselskaber og skal statsfinansieres til en rente, der ikke overstiger 4 pct. En del af statslånene skal være rente- og afdragsfri. Stop for salg og udstykning til ejerlejligheder.

Byggematerialeindustrien skal underkastes priskontrol og avancebegrænsning, indtil nationalisering er gennemført.

Der gennemføres et effektivt huslejestop, bedre lejerbeskyttelse og offentlig kontrol med det private værelsesmarked.

Forhøjelse af boligudgifterne må forhindres for alle boligtyper. For parcelhuse må dette sættes i forbindelse med skattereformen, der sætter 30.000 kr. som bundgrænse, og gennem indefrysning af kapitalværdistigningerne.

Usunde og brandfarlige boligkvarterer bør snarest saneres. Ingen saneringsplan må vedtages, før beboerne har fået den forelagt. Genhusning må sikres.

Aktiv social trykpolitik

Det sorte kabinets planer om ødelæggelse af sociallovgivningen må forhindres. Tværtimod gør det stigende arbejdspress og tempo det nødvendigt at udvide den sociale sikring. Det skal være en menneskeret, at alle garanteres fuld erstatning under sygdom eller ulykke, svangerskab eller arbejdsløshed og en betrygget tilværelse ved alderdom eller invaliditet. Arbejderbe-

skyttelsen må skærpes og sættes under arbejdernes kontrol. Fagbevægelsen må inddrages i forvaltningen af den sociale sikring.

Adgangen til folkepension må kunne opnås — foreløbig ved 60 år for mænd og 55 år for kvinder. Pensionen skal op på 2/3 af gennemsnitsfortjenesten i landet.

Kvindernes ligeberettigelse

Kvinderne bærer fortsat ekstra byrder i samfundet. Der må sættes ind for at sikre kvinden reel ligeret og reel ligeløn.

Der skal sikres virkelig barselsferie. Samfundet må sørge for oprettelse af daginstitutioner med gratis ophold, ligesom fritidshjem og ungdomshuse må sikres i tilstrækkelig antal.

Sikring af retten til uddannelse

Nedskæringsplanerne tilsigter især at ramme uddannelsen, så de velhavende får endnu større fortrinsret. Der må derfor kæmpes for et demokratisk uddannelsessystem, hvor alle får en uddannelse af tidssvarende niveau og indhold svarende til evner og interesser og uafhængigt af økonomisk formåen.

Mesterlæren skal væk og de erhvervsfaglige grunduddannelser omlægges og udbygges. Alle voksne skal sikres mulighed for efteruddannelse.

Uddannelserne må demokratiseres. Fagbevægelsen og de uddannelsessøgende må sikres reel medindflydelse på tilrettelæggelse og styring af uddannelsen. Adgangsbegrænsning betyder social diskrimination.

Lærlingen skal have en løn til at leve af. Uddannelsesstøtten må dække de faktiske leveomkostninger. Den skal ikke gøres til banklån, der skæpper i finanskapitalens kasser.

Demokratisk kulturpolitik

De reaktionære kræfter retter også deres nedskæringskniv mod folkets adgang til kulturlivet. De vil også gøre kulturformidlingen til et pengeprivilegium. De søger dette tilsløret ved at opelske kulturfjendtlige stemninger. En demokratisk udfoldelse af kulturlivet er imidlertid en bestanddel af de folkelige kræfters kamp. Der må sikres de nødvendige midler til kulturel skaben og formidling, og der må sikres virkelig demokratisk indflydelse på massemedierne, TV og radio, som reaktionen nu udnytter for sine formål. Der må sikres folket adgang til hele menneskehedens kultur.

Miljø-sikring

Moderne industriel teknik griber stærkere ind i de naturlige omgivelser end nogen sinde tidligere. Når den udnyttes efter profithensyn, og navnlig i stordrift, fører det til forurening og nedbrydning af miljøet. Men i vor tid er der også udviklet viden om, hvordan dette forhindres. En miljø-lovgivning må indeholde en virkelig sikring af, at bekæmpelsen af forureningen ikke kommer til at foregå på kapitalens betingelser, men konsekvent til sikring af såvel naturforholdene som den menneskelige tilværelse. Der må opbygges et effektivt kontrolapparat, som inddrager befolkningen og sikrer, at lovgivningen også gennemføres i praksis, og at udgifterne afholdes af dem, der forurener. En trafikpolitik med vægt på den kollektive transport og som fremmer en harmonisk byudvikling, er et afgørende led i en miljøsikring.

Militærudgifterne må væk

Man afviser folkets krav om forbedringer med snak om, at det er nødvendigt "at spare". Men der øses rask væk 4 milliarder kr. årligt ud til et skadeligt militærvæsen under fremmed kommando. Man kunne begynde med at afbestille de kampvogne, som koster over 500 mill. kr. i fremmed valuta, og nedsætte tjenestetiden til højst 6 måneder med det mål helt at afskaffe NATO-militæret.

Selvstændig dansk udenrigspolitik

EF og NATO foreskriver Danmark direktiver og forpligtelser, som øger de økonomiske vanskeligheder, strider mod folkets interesser og demokratiske bestemmelsesret og knytter landet til imperialismens magtpolitik. Derfor må Danmark ud af EF og NATO.

Danmark bør gå over til neutralitet og afrustning som led i en europæisk sikkerheds- og samarbejdsordning. I handelspolitikken skal Danmark handle med hele verden uden diskrimination, men på ligeberettigelsens grund og til gensidig fordel.

Demokratisk indflydelse for de arbejdende

Den afgørende betingelse for at sætte en ny politik igennem er, at den arbejdende befolkning og dens organisationer vinder sig rettigheder og indflydelse til at sætte magthaverne under pres. Kun sådan kan demokratiet vinde frem.

Der må sikres fri ret til forhandling, mægling og aktion. Hovedaftalen må bortfalde.

Forligsmandsloven og Arbejdsretten ophæves. Kun de ansatte kan vælge og afskedige en tillidsmand. Aktionsretten må også gælde lærlinge. Arbejdsanvisning og kontrol føres tilbage til fagbevægelsen.

Der må på alle områder sikres virkelig medbestemmelse — på arbejdspladserne, i boligkvartererne, under uddannelse og i forskningen. Beslutningerne må ikke fortsat tages hen over hovedet på folk.

Magthaverne fortæller tidligt og silde, at det er nødvendigt at skære befolkningens leveforhold ned. Tro dem ikke!

Danmark er rigt nok til at føre dette minimumsprogram igennem, hvis viljen er dertil. Ved at samles om at føre det frem kan arbejderklassen gøre sig selv stærkere og sikre et bedre Danmark. Den kan vinde sig nye udgangspositioner i kampen om magten i samfundet, i kampen for at forandre det.

Videre frem for et nyt samfund — for fred og socialisme

Det samfund, vi lever i, er sygt. Menneskenes fremtid sikres ikke ved at lappe på dette samfund, men kun ved at forandre selve dets grundlag.

Socialismens samfund fører i vor tid levende bevis for, at inflation, arbejdsløshed og energikrise ikke er naturnødvendigheder, men onder avlet af et overlevet samfundssystem.

Socialismen er den samfundsform, som modsvarer folkenes behov. Socialismen er fremtidens samfund, der gør slut på forskelsbehandling, menneskelig fornedrelse og udbytning og sikrer folkenes frihed.

Overalt i den verden, som endnu beherskes af kapitalen og imperialismen, søger folkene og arbejderklassen veje for en overgang til et nyt samfund. Derfor kræver tiden også internationalt sammenhold og fælles optræden på tværs af landegrænserne.

Kampen mod Imperialismen

Den fælles fjende for folkene er imperialismen. Imperialismen er de store kapitalistiske monopolars magtsystem, hvorigennem de skalter og valter med verdens rigdomme. De udsuger arbejdskraften, undertrykker folkene og organiserer voldelige anslag imod de demokratiske kræfter. Gennem antikommunistisk propaganda, politiske manøvrer og militær oprustning forbereder de krig. De er parat til at slippe den løs, hvis de ser en mulighed derfor.

Gennem international solidaritet må folkene slå imperialismens og de multinationale koncerners bestræbelser tilbage. Der må udfoldes aktiv solidaritet med Chiles folks kamp for at styrte den fascistiske militærjunta, så det kan sikre sin vej frem til demokrati og socialisme.

Solidariteten med Indokinas folk må fortsætte, så Paris-aftalerne om fred og demokrati i Vietnam virkeliggøres. Der må vises solidaritet med de arabiske folk, for virkeliggørelsen af FN-beslutningerne om Israels rømning af alle besatte områder, om en stabil fred i Mellemøsten med sikring af alle derboende folks rettigheder, herunder også det palæstinensiske folks. Der må vises solidaritet med alle folk, der kæmper mod fascistisk, racistisk og kolonial undertrykkelse. Vi i Danmark bærer et særligt ansvar for at sikre Grønlands og Færøernes folk frihed.

Kampen for fred og demokrati

Kampen for at sikre fredelig sameksistens mellem stater af forskelligt samfundssystem er af afgørende betydning for folkenes kamp for at råde i deres eget land. De socialistiske stater, først og fremmest Sovjetunionens, initiativrige fredspolitik viser, at der er muligheder for at tvinge imperialismen til at afstå fra nye krigeriske eventyr og sikre freden. Men det opnås kun, hvis også folkene verden over aktivt sætter ind for fredens sag, for at fremme international afspænding og afrustning. I Europa må der sættes ind for at virkeliggøre den orden af sikkerhed og samarbejde, som er foreslået, og som betyder opløsning af de hidtidige blok-dannelser.

Folkene i det kapitalistiske Europa lever alle under pres af monopolernes forsøg på at vælte krisens byrder over på dem. Dertil bruges det kriseramte EF's apparat, som også de multinationale monopoler udnytter. Derfor bør de arbejdende folk i Europa samle deres kræfter for at standse "monopolernes Europa" i dets planer om at gøre sig til en statslig, økonomisk og militær blok.

Vi må bryde storkapitalens magt over Danmark

Kampen for at bryde storkapitalens magt her i landet går således hånd i hånd med andre folks demokratiske og antimonopolistiske Kamp. Vi er ikke alene. Den internationale solidaritet i den fælles kamp mod imperialismen, for fred og socialisme, er også i vprts folks umiddelbare interesse. Dette sætter vor kamp mod storkapitalen i et videre perspektiv, som giver tillid til, at den kan føre til sejr, og erfaring om, hvordan det kan gøres.

For at nå frem til at overvinde storkapitalens magt er det afgørende, at der handles med konsekvens og forudseenhed i det arbejdende folks interesse. Vi skal ikke lade os lokke ud i falske "løsninger", der nok reklamerer med at ville "økonomisk demokrati" eller "styring af kapitalen", men som i virkeligheden kun giver storkapitalen nye muligheder.

For dette føler kommunisterne deres ansvar. Videreudviklingen af det danske folks demokratiske kamp til en kamp for at bryde storkapitalens magt forudsætter den forståelse af samfunds-problemerne, som socialismens indsigt, marxismen-leninismen, giver, og et organiseret parti, der handler på dette grundlag. Når kommunisterne arbejder for at styrke partiet og udvide dets indflydelse, er det et nødvendigt bidrag til at sikre arbejderklassens og det danske arbejdende folks og dets ungdoms fremtid.

De danske kommunister, som altid har været i de første rækker i det danske folks frihedskampe, sætter også i vor tids store demokratiske og antimonopolistiske kamp ind som en selvstændig kraft, der viderefører den danske arbejderklasses bedste traditioner og handler ud fra Danmarks betingelser. Samtidig er det også kommunisterne, der gennem den kommunistiske verdensbevægelse virkeliggør dansk arbejderbevægelses internationalisme.

For samling af det arbejdende folks kræfter

Kommunisterne føler ikke, at de er sig selv nok. De fremhæver tværtimod nødvendigheden af, at der skabes samling af alle kræfter i det arbejdende folk og blandt ungdommen, som har forstået, at det ikke kan blive ved, som det går.

Denne samling af kræfterne bør ikke hindres af den kendsgerning, at der nu findes forskellige retninger og partier indenfor arbejderbevægelsen og på venstrefløj. Den eneste vej frem er at udvikle en enhed og fælles optræden på grundlag af de krav og opfattelser, som er fælles. Kommunisterne mener, at det, der forener, bør sættes i forgrunden.

Forudsætningen for en sådan enhed er en gensidig respekt ud fra de forskelligheder, der findes. Som stillingen er, kan der ikke skabes enhed om alting. Kommunisterne siger klart, at der kan ikke skabes enhed om en politik, der vil kræve yderligere ofre af det arbejdende folk til fordel for kapitalen. Der kan ej heller skabes enhed om at erstatte ungdommens og det arbejdende folks kamp med uorganiserede og sekteriske aktioner.

Kommunisterne appellerer til, at der overalt, hvor arbejdere og det arbejdende folk mødes, optages kontakter og gennemføres drøftelser af, hvordan vi virkeliggør

det arbejdende folks enhed mod storkapitalen.